

Секція 1

ЕКОНОМІКА, ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Белей Світлана

к.е.н., доцент,

Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича,

м. Чернівці, Україна

МІСЦЕ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ У РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЄВРОРЕГІОНУ «ВЕРХНІЙ ПРУТ»

Найважливішою ознакою світу у третьому тисячолітті є стрімке наростання процесів глобалізації. В руслі таких змін спостерігається формування та інтенсифікація системи транскордонних економічних зв'язків. Транскордонне співробітництво базується на взаємоузгодженні та поєднанні інтересів його суб'єктів та учасників, які представляють суміжні прикордонні території у вирішенні спільних проблем територіального розвитку та забезпеченні взаємодоповнюваності їх економік та ефективного використання потенціалу їх розвитку [1].

Розвиток транскордонного співробітництва спрямований у першу чергу на забезпечення високої якості життя мешканців прикордонних територій, інфраструктурне забезпечення відповідних територій, вирішення спільних проблем суміжних територій. Транскордонне співробітництво має складну структуру, кожна з сфер якого дотична до проблематики розвитку сільських територій. Інтенсивність та успішність транскордонного співробітництва залежить від подолання диспропорцій та асиметрій розвитку сільських територій, тобто від рівня розвитку сільських територій [2].

Єврорегіон «Верхній Прут» об'єднує прикордонні райони України, Румунії та Молдови, він був створений 22 вересня 2000 року [3]. Важливим напрямом регіонального партнерства України, Румунії і Молдови слід назвати співробітництво в галузі сіль-

ського господарства [4]. Поглиблення транскордонного співробітництва відкриває нові можливості для активізації діяльності на сільських територіях та отримання синергетичного ефекту від переплетення відтворювальних потенціалів сільських територій та суб'єктів, що на них розташовані. Тому розвиток сільських територій Чернівецької області потрібно розглядати у контексті транскордонного співробітництва. Розвиток сільських територій Чернівецької області потребує подолання диспропорцій їх розвитку порівняно з сільськими територіями Сучавського та Ботошанського повітів Румунії, посилення інноваційно-інвестиційної активності, виявлення і ефективного використання відтворювального потенціалу [5].

Про неналежний рівень розвитку сільських територій Чернівецької області Єврорегіону «Верхній Прут» свідчать:

1. Низькі обсяги валового регіонального продукту та валової доданої вартості у розрахунку на одну особу.

2. Обмежене використання експортного потенціалу сільських територій

3. Низький рівень оплати праці, зниження мотивації до праці, посилення тінізації ринку праці та збільшення рівня прихованого безробіття.

4. Неналежний рівень підприємницької активності та значна трудова міграція населення. Темпи зменшення кількості діючих підприємств перевищують темпи збільшення новостворених; значна питома вага збиткових підприємств, яка має тенденцію до збільшення.

Розвитку сільських територій Чернівецької області Єврорегіону «Верхній Прут» перешкоджає низка чинників:

1. Істотні диспропорції територіальної структури виробництва.

2. Неналежність планування та ефективного використання існуючих і потенційних переваг сільських територій, а також обмеженість фінансових ресурсів для реалізації інноваційно-інвестиційних проектів.

3. Неналежне облаштування кордонів та нерозвиненість прикордонної інфраструктури.

4. Значні масштаби контрабанди (як її обсяги, так і питома вага залученого населення), які становлять загрозу економічній безпеці прикордонних сільських територій, регіону і держави в цілому.

5. Значна зношеність та низька якість ресурсного потенціалу, масова трудова міграція робочої сили.

Отже, сучасний стан розвитку сільських територій Чернівецької області є процесом нерівномірним, асинхронним і непропорційним. Відповідно до стратегії розвитку сільських територій Єврорегіону «Верхній Прут» основними напрямками діяльності Єврорегіону «Верхній Прут» у контексті розвитку сільських територій є: єдність регіону, зміцнення регіону, сприяння розвитку сільських територій, захист довкілля. Розвиток сільських територій Чернівецької області має бути спрямованим на реалізацію сучасних програм розвитку підприємництва, орієнтованих на залучення коштів трудових мігрантів та учасників прикордонної торгівлі у сферу легального бізнесу: транскордонний туризм, галузі інфраструктури і транзитних послуг, створення та функціонування гуртівень, складів, виставково-ярмаркових центрів, активізацію підсобних промислів тощо.

Список використаних джерел

1. Європейська Рамкова Конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями (21 травня 1980 р., м. Мадрид) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_106.
2. Белей С.І. Перспективи розвитку сільських територій в контексті українсько-румунської транскордонної співпраці Єврорегіону «Верхній Прут» / С.І. Белей, О.В. Зибарева // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – 2015. – Вип. 6. – С. 31-36.
3. Бройде З.С. Єврорегіон «Верхній Прут» – конституювання, конкретні завдання, перспективи / З.С. Бройде. – К.: КНЕУ, 2008. – 208 с.
4. Статут Єврорегіону «Верхній Прут» // Поточний архів Секретаріату Ради Єврорегіону «Верхній Прут».
5. Міжрегіональне співробітництво між Україною та Румунією. Офіційний сайт Посольства України в Румунії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://romania.mfa.gov.ua/ua/ukrainero/regions>.